



POLJOPRIVREDNA STRUČNA SLUŽBA D.O.O. POŽAREVAC
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE

BILTEN

Datum : 19. 11. 2009. godine

Uređivački odbor: Grozdić Jovan dipl.ing., Stojšić Siniša dipl.ing., Jorgovanka Vlajkovac, dipl.ing., Stanković Stanislava, dipl.ing., Stojanović Aleksandar, dipl.ing., Rajčić Monika dipl.ing., Jovanović Zvezdana dipl.ing., Vujčić Nenad dipl.ing. i Lilja Miletić, dipl.ing.hem.

TOV PILIĆA

Prilikom realizacije tova pilića potrebno je posebnu pažnju pokloniti gustini naseljenosti pilića. U navedenom pregledu date su orijentacione norme gustine naseljenosti tovnih pilića po metru kvadratnom podne površine poda.

GUSTINA NASELJENOSTI I INTENZITET SVETLA ZA BROJLERE

STAROST NEDELJA	TELESNA MASA, g	PILIĆI/METAR KVADRATNI	UZRAST NEDELJA	INTENZITET SVETLA, W
1	100	50	Prvi dan	3-4
2	400	45	1	3
3	750	40	2	2,5
4	1100	30	3	2
5	1500	20	4	1,5
6	1900	17	5	1
7	2300	15	6	0,5
8	2500	13		

Kod gustine naseljenosti treba se rukovoditi pravilom ekonomičnosti, kako bi se na kraju tova ostarila proizvodnja 30 -35 kg žive mase brojlera po kvadratnom metru površine poda.

Pravilno održavanje ambijentalnih uslova (temperatura, vlaga, ventilacija, režim osvetljenja) u živinarstvu uzuzetno je važno kod tova brojlera. Svetlost stimuliše rast i razvoj, uzimanje hrane i vode. Uobičajeno je da dužina trajanja svetla prvog dana bude 24h, a kasnije

može biti 23h svetla + 1h mraka, uz odgovarajući intenzitet svetla. Skraćivanjem svetlosnog dana postiže se bolja konverzija hrane (utrošak hrane za kilogram prirasta), sa jedne strane, dok sa druge strane, smanjuje se rizik od ugušenja živine prilikom nestanka struje i nastanka mraka u živinarniku.

Centrala: (012)553-131 ;Direktor:553-132;Fax:553-133; e-mail: pssstig@nadlanu.com

POTREBAN PROSTOR ZA HRANJENJE I NAPAJANJE PILIĆA

	Uzrast brojlera, dana		
	1-7	8-28	29 do kraja
Hranilice			
*tacne	100 pilića/tacni	-	-
*valov	2 – 3cm/grlu	3-5cm/grlu	4-6cm/grlo
*okrigle	90-100 pilića/hranilicu	80-90grla/hran.	60-70 grla
Pojilice			
*valov	1cm/grlu	1,5-2cm/grlu	2-3 cm/grlu
*nipl	10-15 pilića/nipl	10-12grla/nipl	10 grla/nipl
*okrugle	90-100 pilića/poisl.	90-100 grla/pojil.	80-90 grla/pojil.

Za tov pilića koriste se tri smeše: starter, finišer I i finišer II. Smeše koje se koriste mogu biti brašnaste i u obliku peleta, što je racionalnije. Ishrana pilića mora biti uvek **ad libidum** (po volji). Ukupna potrošnja hrane zavisi od brojnih faktora: kvaliteta pilića, sistema opreme, kvaliteta hrane, hranidbenog prostora, starosti kod isporike, itd. Planira se utrošak oko 2 kg hrane za kg žive mase pilića.

Potrebe u vodi zavise od uslova pod kojima se tov odvija, starosti, mikroklimata, kvaliteta vode, kvaliteta hrane, aktivnosti pilića, itd. Ukoliko se temperatura ambijenta poveća sa 10 na 32 stepena, potrošnja vode će se povećati za 100 %. Normativ potrošnje vode u proseku je 0,15-0,25l/piletu dnevno. Međutim, realne količine vode koja se treba obezbediti je 0,3-0,5l po grlu dnevno, pošto određena količina vode ispari iz pojilica, prospe se kod napajanja i troši se u druge namene u objektu.

Nenad Vujčić dipl. ing.

PESTICIDI U ŽIVOTNOJ SREDINI

Svako ko primenjuje pesticide mora biti svestan potencijalnog rizika za životnu sredinu. Pesticidi mogu zagađati životnu sredinu usled nepravilnog skladištenja i usled zanošenja sa tretirane površine; mogu oštetiti biljke i životinje koje nisu ciljna grupa; kada se spiraju sa tretirane površine usled padavina ili erozije ili kada zagađuju podzemne vode.

Treba obratiti pažnju na integralnu zaštitu od štetnih organizama. Biološke i druge nehemijske mere suzbijanja treba koristiti kad god je to moguće. Primeniti pesticide samo kada i gde je to izvodljivo i samo u onim količinama koje su preporučene. Treba uraditi sledeće:

- pregledati parcele da bi se utvrdio štetni organizam
- redovno kontrolisati opremu za primenu pesticida
- tretirati parcelu samo gde su štetni organizmi prisutni

Procenjuje se da se u Srbiji podzemne vode koriste za snabdevanje 50% stanovništva. Pesticidi se ispiraju iz zemljišta i dospevaju do podzemnih voda. Zagađenje podzemnih voda najčešće se konstatuje nakon mnogo godina i obično je kasno da se bilo šta učini. Mnoge podzemne vode koje služe za vodosnabdevanje su zagađene. Sve češće se sprovodi istraživanje da se utvrdi

dospevanje pesticida u podzemne vode. Zajedničko u svim ispitivanjima je to da je **ATRAZIN** uvek bio prisutan u podzemnim vodama, na lokalitetima gde se gaji kukuruz. Da biste izbegli kontaminaciju podzemnih voda, pridržavajte se sledećih pravila:

Centrala: (012)553-131 ; Direktor: 553-132; Fax: 553-133; e-mail: pssstig@nadlanu.com

1. Odmah ograditi i kontrolisati prosuti pesticid
2. Redovno proveravati uređaje za primenu pesticida
3. Primeniti pesticide dalje od izvora vode
4. Posle primene slediti instrukcije u deklaraciji i pravilno ukloniti ambalažu.

Iskorišćena ambalaža koja nije isprana predstavlja potencijalnu opasnost po životnu sredinu. Po završenom ispiranju, ambalažu namerno probušiti na tri mesta. Manje količine pravilno isprane ambalaže, poreklom od individualnih poljoprivrednih proizvođača mogu se odlagati pod uslovima i na način predviđen propisima koji uređuju postupanje sa otpadom iz domaćinstva. **Zapamtite-ne bacajte ambalažu!**

Na organizme koji nisu ciljna grupa, pesticidi mogu delovati direktno ili indirektno kao posledica dugotrajne izloženosti zagađenju životne sredine. Zabranjeno je koristiti pesticid opasan za pčele u vreme kada postoji opasnost za njegovu primenu (vreme cvetanja biljaka) i najkasnije **48 sati** pre primene pesticida - moraju da se obaveste držaoci pčela.

Dragi poljoprivredni proizvođači,

Budite odgovorni prema sopstvenom zdravlju i bezbednosti šire zajednice!

Zvezdana Jovanović, dipl.ing.

ZNAČAJ JESENJE OSNOVNE OBRADNE ZEMLJIŠTA

Od svih vrsta obrade zemljišta, jesenja osnovna obrada je od najveće značaja, odnosno od najvećeg uticaja na prinos. Sve ostale obrade zemljišta imaju manji značaj.

Zašto osnovnu obradu treba obaviti u jesen i koje su prednosti u odnosu na prolećnu obradu? Pre svega, treba odvojiti jesenje oranje parcela posle strnina, u odnosu na oranje parcela na kojima su bile okopavine (kukuruz, suncokret). Parcele na kojima je izvršeno ljuštenje strništa daleko su lakše za obradu u jesen jer su rastresitije i povoljnije vlažnosti od onih na kojima ljuštenje strništa nije obavljeno.

Okopavine ostavljaju za sobom zemljište u boljem stanju pre svega zbog unošenja stajnjaka što poboljšava strukturu zemljišta. Tokom gajenja okopavina obavlja se međuredna obrada i intenzivnija je zaštita parcela od korova što smanjuje količinu biljnih ostataka posle berbe (žetve) i olakšava osnovnu obradu..

Međutim, ove godine se javlja teškoća pravovremenog oranja posle okopavina i ako je berba (žetva) obavljena na vreme. Veliki deficit vlage u zemljištu zbog male količine padavina tokom avgusta i septembra uticao je na pomeranje pravog momenta za osnovnu obradu. Tokom meseca oktobra i u prvoj dekadi meseca novembra na području Braničevskog okruga palo je oko 120 l kiše po metru kvadratnom tako da sada treba poštovati pravilo da se ne ore vlažno zemljište po cenu da nekoliko dana odložimo ovu operaciju.

Glavne prednosti što ranije jesenje osnovne obrade zemljišta su:

- veće nakupljanje i čuvanje zimske vlage jer su zimske rezerve stalan izvor vlage u zemljištu, a naročito ako su "vlage sastavljene" (zimski rezerva sa padavinama tokom vegetacije),
- pri jesenjem oranju gornji sloj zemljišta prevrće se i baca na dno brazde da se odmori i regeneriše, a donji sloj koji je sačuvan od gaženja, sa povećanim sadržajem hranljivih elemenata, izbacuje se na

površinu,

-semena korova se jesenjim oranjem premeštaju na veću dubinu sa koje ne mogu da klijaju u proleće,

Centrala: (012)553-131 ;Direktor:553-132;Fax:553-133; e-mail: pssstig@nadlanu.com

-tokom zime, pod dejstvom niskih temperatura stvara se mrvičasta struktura, koja olakšava pripremu zemljišta u proleće, i omogućava pravovremenu i kvalitetniju setvu,
-mrvičasta struktura uslovljava povoljan toplotni i vazdušni režim zemljišta, što dovodi do brzog i ujednačenog nicanja useva.

Važno je napomenuti da je poželjno posle jesenjeg dubokog oranja grubo zatvoriti brazde tanjiračom da bi se smanjila površina zemljišta za izmrzavanje, koje će onda biti ravnomernije, da bi se sprečilo zadržavanje vode u depresijama i da bi zemljište bilo ravnije, čime će se još olakšati prolećna priprema za setvu jarih kultura, naročito onih koje se seju u rano proleće.

Napomena:”Nijedna njivska površina, nezauzeta s jeseni usevima, ne treba da dočeka proleće u neoranom stanju“.

Jorgovanka Vlajkovic , dipl. ing.

DA LI SUZBIJATI KOROV U ULJANOJ REPICI ?

Analizirajući vremenske prilike za protekle mesece, a sećanje je blisko, priprema zeljišta za setvu bila je jako otežana na osnovu rasporeda i količina padavina, bilo je skoro nemoguće bez teške mehanizacije uraditi pravilnu pripremu zemljišta.

Najčešći, skoro jedini predusev za uljanu repicu su ozima žita (pšenica, ječam, ovas, tritikale).

Veliki broj zemljoradnika, odlučio se za setvu uljane repice po principu redukovane obrade, tanjiranjem zemljišta više puta na nedovoljnu dubinu.

Zaostalo seme korova u površinskom, setvenom sloju, kao i seme žitarica, koga u ovom slučaju smatramo korovom nicalo je sa uljanom repicom kao glavni korov.

Kako je setva uljane repice kasno obavljena, van optimalnih agrorokova, usev se slabo razvijao i trenutno se nalazi (na većini parcela) u fazi kotiledona do najviše 4. stalna lista, a naše područje je tokom jeseni i zime izloženo jakim udarima košave (snižavanje temperature i odnošenje snega sa parcele), pa lako može doći do pojave golomrazica.

Samonikle žitarice - kao korov u ovom slučaju ublažice udare vetra na biljke uljane repice, sprečice odnošenje snega te je u ovom periodu ne treba suzbijati već u proleće čim krene vegetacija-februar, mart.

Za ovu namenu mogu se koristiti preparati Nikon, Fjuzilejd, Fokus ultra, Galant super i drugi u povećanim dozama zbog građe lista žitarica i smanjenja životne aktivnosti biljaka.

Stojšić Siniša, dipl. ing.

Centrala: (012)553-131 ;Direktor:553-132;Fax:553-133; e-mail: pssstig@nadlanu.com